

Lieta C-455/23 [*Garera*]ⁱ**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 20. jūlijs

Iesniedzējtiesa:*Sąd Najwyższy* (Polija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2023. gada 3. aprīlis

Kasācijas sūdzības iesniedzējs:

G. T.

Atbildētāja:

T. S. A.

Pamatlietas priekšmets

Kasācijas tiesvedība, ko G. T. ierosināja par *Sąd Apelacyjny w Katowicach* (Apelācijas tiesa Katovicē) spriedumu, ar kuru noraidīta prasība par atbrīvošanu no nodrošinājuma un uzrādītāja akciju noformēšanu.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības standarts attiecībā uz valsts tiesnešu norīkošanu bez viņu piekrišanas izskatīt lietas citā valsts tiesas organizatoriskā struktūrvienībā, kas nav struktūrvienība, kurā viņi parasti pilda savus dienesta pienākumus. Tiesību aktos noteiktas tiesas statuss. Tiesnešu darba laiks saistībā ar Direktīvas 2003/88/EK 6. panta b) punktu.

Juridiskais pamats: LESD 267. pants.

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai LES 19. panta 1. punkta otrā daļa – ņemot vērā interpretāciju, kādu Tiesa ir sniegusi spriedumā lietā C-487/19 W. Ż., – ir jāinterpretē tādējādi, ka, norīkojot *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnesi uz laiku izskatīt lietas citā *Sąd Najwyższy* palātā bez viņa piekrišanas, tiek pārkāpts tiesnešu neatceļamības un neatkarības princips pēc analogijas ar vispārējās jurisdikcijas tiesas tiesneša pārceļšanu no vienas tās pašas tiesas nodaļas uz citu, ja:

- tiesnesis tiek norīkots izskatīt lietas, kuru joma nesakrīt ar tās palātas materiālo kompetenci, kurā *Sąd Najwyższy* tiesnesis ir iecelts izskatīt lietas;

- tiesnesim nav nodrošinātas tādas tiesības vērsties tiesā saistībā ar lēmumu par šādu norīkošanu, kas atbilstu sprieduma lietā C-487/18 [C-487/19] W. Ż. 118. punktā noteiktajām prasībām;

- *Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego* (Augstākās tiesas pirmais priekšsēdētājs) rīkojumu par norīkošanu izskatīt lietas citā palātā un priekšsēdētāja, kurš vada *Izba Cywilna Sądu Najwyższego* (Augstākās tiesas Civillietu palāta) darbu, rīkojumu par konkrētu lietu iedalīšanu ir izdevušas personas, kas ir ieceltas tiesnešu amatos *Sąd Najwyższy* tādos pašos apstākļos kā lietā C-487/18 [C-487/19] W. Ż., un, ņemot vērā līdzšinējo judikatūru, tiesas process, kurā piedalās šādas personas, vai nu nav spēkā, vai arī ar to tiek pārkāptas ECPAK 6. pantā paredzētās lietas dalībnieka tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu;

- valsts tiesībās nav pamata tiesneša norīkošanai bez viņa piekrišanas uz noteiktu laiku izskatīt lietas citā *Sąd Najwyższy* palātā, nevis tajā palātā, kurā viņš pilda dienesta pienākumus, vienlaikus saglabājot pienākumu izskatīt lietas pamatpalātā;

- tiesneša norīkošana bez viņa piekrišanas uz noteiktu laiku izskatīt lietas citā *Sąd Najwyższy* palātā, nevis tajā palātā, kurā viņš pilda dienesta pienākumus, izraisa Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/88/EK (2003. gada 4. novembris) par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem (OV 2003, L 299) 6. panta b) punkta pārkāpumu?

2. Neatkarīgi no atbildes uz pirmo jautājumu, – vai LES 19. panta 1. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka “tiesību aktos noteikta” tiesa nav tiesa tādā sastāvā, kas izveidots ar Augstākās tiesas pirmā priekšsēdētāja izdotu rīkojumu par norīkošanu izskatīt lietas citā *Sąd Najwyższy* palātā un priekšsēdētāja, kurš vada Augstākās tiesas Civillietu palātas darbu, rīkojumu par konkrētu lietu iedalīšanu, kurus ir izdevušas personas, kas ir ieceltas tiesnešu amatos *Sąd Najwyższy* tādos pašos apstākļos kā lietā C-487/18 [C-487/19] W. Ż, ja, ņemot vērā līdzšinējo judikatūru, tiesas process, kurā piedalās šādas personas, vai nu nav spēkā, vai arī ar to tiek pārkāptas ECPAK 6. pantā paredzētās lietas dalībnieka tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu?

3. Gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiek sniegta apstiprinoša atbilde vai ja uz otro jautājumu tiek sniegta atbilde, saskaņā ar kuru šādi izveidota tiesa nav “tiesību aktos noteikta” tiesa, – vai LES 19. panta 1. punkta otrā daļa un Savienības tiesību pārākuma princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesneši, kas iecelti tiesā, kura izveidota tādā veidā, kāds aprakstīts 1. un 2. jautājumā, var atteikties veikt darbības viņiem iedalītajā lietā, tostarp pieņemt nolēmumu, atzīstot par neesošiem rīkojumus par viņu norīkošanu izskatīt lietas citā *Sąd Najwyższy* palātā un par konkrētu lietu iedalīšanu, vai arī viņiem ir jāpieņem nolēmums, atstājot lietas dalībnieku ziņā lēmumu par tā iespējamo apstrīdēšanu, pamatojoties uz to, ka ar to tiek pārkāptas lietas dalībnieka tiesības uz lietas izskatīšanu tiesā, kura atbilstu LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un Hartas 47. pantā izvirzītajām prasībām?

Atbilstošās Kopienas tiesību normas

LES 19. panta 1. punkts, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants

Tiesas spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W. Ż. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Polijas Republikas Konstitūcija): 45. un 183. pants

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (2017. gada 8. decembra Likums par Augstāko tiesu), konsolidētā redakcija: 2021. gada *Dz. U.*, 1904. pozīcija, ar grozījumiem: 1., 3., 15., 17., 29., 30., 31., 35., 82. pants

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (2001. gada 27. jūlija Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju), konsolidētā redakcija: 2023. gada *Dz. U.*, 217. pozīcija: 22.a pants

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (1974. gada 26. jūnija Likums – Darba kodekss): 140. pants

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (1964. gada 17. novembra likums – Civilprocesa kodekss) 398.²⁰ pants

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 *Sąd Apelacyjny w Katowicach* (Apelācijas tiesa Katovicē) ar 2019. gada 4. decembra spriedumu noraidīja G. T. apelācijas sūdzību par *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa) 2019. gada 22. janvāra spriedumu, ar kuru bija noraidīta viņa prasība pret lietuvi (*Huta*) [...] *S.A. w R.* par atbrīvošanu no lietuves [...] *S. A. w R.* uzrādītāja akciju nodrošināšanas un izpildes. Kasācijas sūdzību par *Sąd Apelacyjny w Katowicach* (Apelācijas tiesa Katovicē) spriedumu iesniedza kasācijas sūdzības iesniedzēja pilnvarotā persona, apstrīdot nolēmumu pilnībā un ceļot prasību sakarā ar atsevišķu Civillkodeksa normu pārkāpumu, jo tās esot interpretētas kļūdaini.
- 2 Ar 2020. gada 3. novembra rīkojumu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) pieņēma kasācijas sūdzību izskatīšanai. Ar Augstākās tiesas priekšsēdētāja, kas vada Civillietu palātu (“*IC.SN* priekšsēdētājs”), 2020. gada 14. decembra rīkojumu tā tika nodota tiesnesim Karolam Veicam [*Karol Weitz*] referenta pienākumu veikšanai, un beigās tika reģistrēta ar numuru II CSKP 501/22.
- 3 Ar *Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego* (Augstākās tiesas pirmais priekšsēdētājs, turpmāk tekstā – “*PPSN*”) 2023. gada 15. februāra Rīkojumu Nr. 25/2023 tiesnesis Bohdans Bjeņeks [*Bohdan Bieniek*] tika norīkots izskatīt lietas *Sąd Najwyższy Izba Cywilna* (Augstākās tiesas Civillietu palāta) uz noteiktu laiku no 2023. gada 1. aprīļa līdz 30. jūnijam, vienlaikus paredzot principus lietu sadalei attiecībā uz katru norīkošanas laikposma mēnesi. Pamatojoties uz šo rīkojumu, 2023. gada 2. martā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnesis, kurš aizstāja *IC.SN* priekšsēdētāju, nodeva lietu II CSKP 501/22 Augstākās tiesas tiesnesim Bohdanam Bjeņekam referenta pienākumu veikšanai. Pēc tam ar II nodaļas priekšsēdētāja rīkojumu tika noteikts slēgtās sēdes datums – 2023. gada 3. aprīlī. Augstākās tiesas sastāvu, kas tajā dienā bija izveidots civillietas II CSKP 501/22 izskatīšanai, veidoja divi Augstākās tiesas *Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych* (Augstākās tiesas Darba un sociālā nodrošinājuma palāta, turpmāk tekstā – “*IPiUS*”) tiesneši un kā sēdes priekšsēdētājs – viens tiesnesis, kurš ikdienā izskata lietas *Sąd Najwyższy Izba Cywilna* (Augstākās tiesas Civillietu palāta, turpmāk tekstā – “*IC.SN*”). Otrais sastāva loceklis no *IPiUS* tika norīkots izskatīt lietas, pēc analogijas ar tiesnesi referentu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 4 *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) triju tiesnešu sastāvā ir radušās šaubas par Savienības tiesību normu interpretāciju, it īpaši par to, vai iesniedzējtiesa, kura

izveidota ar *PPSN* rīkojumu un *IC.SN* priekšsēdētāja rīkojumu, atbilst tiesas kritērijiem, kas noteikti 2021. gada 6. oktobra spriedumā *W. Ż.* [(Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798], un šīs šaubas ir radušās turpmāko motīvu dēļ:

- 5 Pirmkārt, tiesnešiem, kas norīkoti izskatīt lietas citā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātā, ir liegtas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā;
- 6 Otrkārt, norīkošana izskatīt lietas ir notikusi bez pārcelto tiesnešu piekrišanas, tādējādi ir pārkāpts tiesnešu neatceļamības un neatkarības princips un ir aizskartas tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas izpaužas efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principā.
- 7 Treškārt, rīkojuma izdevēji atrodas tādā pašā situācijā kā lietā C-487/19 aprakstītie tiesneši, jo viņu stāšanās amatā ir notikusi, acīmredzami pārkāpjot *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu iecelšanas procedūras pamatnoteikumus, kas ir tiesu sistēmas izveides un darbības neatņemama sastāvdaļa.
- 8 Iesniedzējtiesa arī prāto, vai varbūtējo pārkāpumu dēļ tiesneši, kas norīkoti izskatīt lietas, var atturēties no šo rīkojumu izpildes.
- 9 Valsts tiesībās [*Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym* (2017. gada 8. decembra Likums par Augstāko tiesu), turpmāk tekstā – “*SN* likums”) 35. panta 3. punkts] pastāv tiesību norma, ar kuru *PPSN* ir atļauts norīkot tiesnesi izskatīt lietas citā palātā. Tomēr ar šo normu ir atļauts šādi norīkot tiesnesi (bez viņa piekrišanas) tikai konkrētā lietā, kas ir norādīta *PPSN* rīkojumā. Tā tas var būt gadījumā, ja attiecīgās lietas joma sakrīt ar abu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātu kompetenci; ja, ņemot vērā visu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešu sevis atstatīšanu no konkrētas palātas, rastos nepieciešamība, ka lietu izskata citas *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātas tiesneši. Vēl viena *SN* likuma 35. panta 3. punktā paredzēta iespēja ir norīkošana uz noteiktu laiku lietu izskatīšanai citā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātā, bet tai laikā tiesnesim ir jāizskata lietas tikai šajā “jaunajā” palātā, nevis kopā jāizskata lietas *Sąd Najwyższy* jaunajā palātā un pamatpalātā, veicot vairāk referenta pienākumu. Šādu hibrīdkonstrukciju nepieļauj *SN* likuma 35. panta 3. punkta saturs.
- 10 Ar norīkošanu lietu izskatīšanai citā palātā, neņemot vērā tiesneša kompetenci pēc būtības izskatīt lietas atsevišķā lietu kategorijā, tiek pārkāptas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un uz lietas taisnīgu izskatīšanu tiesā. Šo abu tiesību īstenošanai nepieciešamais nosacījums ir tāds, ka tiesnesim ir atbilstošas zināšanas un pieredze, lai nodrošinātu pareizu lietas izskatīšanu. Šim nosacījumam ir īpaša nozīme tiesvedībā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), kuras nolēmumi pēc tam ir atskaites punkts zemāko instanču tiesu nolēmumiem. *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tika sadalīta palātās saskaņā ar *SN* likuma 3. pantu, pēc materiāltiesiskā kritērija. Arī kandidāti uz Augstākās tiesas tiesnešu amatiem piesakās atbilstoši savai specializācijai. Tādējādi atsevišķajās palātās vajadzētu nonākt tiesnešiem, kuru profesionālās zināšanas un pieredze atbilst attiecīgās palātas kompetencei.

Proti, lietas tiek nodotas izskatīšanai to ienākšanas secībā, nevis brīdī, kad tiesnesis referents vai iztiesāšanas sastāvs ir atzinis, ka lieta jau ir izanalizēta pietiekamā pakāpē, lai to varētu izskatīt. Tā kā nav attīstītas atbalsta sistēmas tiesnešiem, tad ir nepieciešamas padziļinātas zināšanas tajās tiesību jomās, kurās tiesnesis parasti izskata lietas. Tikai netipisku lietu gadījumā, kurās ir sarežģīti apstākļi, ir iespējams pienācīgi sagatavot lietu izspriešanai.

- 11 Vienlaikus tiesnešiem, kas norīkoti izskatīt šo lietu, netiek nodrošināta nekāda tiesiskā aizsardzība. No *SN* likuma 35. panta 3. punkta interpretācijas izriet, ka likumdevējs nav izpildījis pienākumu ievērot Savienības standartu, kādu var secināt no 2021. gada 6. oktobra sprieduma lietā *W. Ż.* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798 (sprieduma motīvu daļas 118. punkts) attiecībā uz vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešiem. Tāpēc ir jāiesaistās Tiesai, lai noteiktu, vai ar šādām darbībām netiek pārkāpts tiesnešu neatceļamības un neatkarības princips, ja *PPSN* lēmums par norīkošanu izskatīt lietas citā *SN* palātā, vienlaikus saglabājot norīkojumu pamatpalātā, nevar tikt pārbaudīts tiesā. Pēc iesniedzējtiesas uzskatiem, LES 19. panta 1. punktam un Pamattiesību hartas 47. pantam, kuros dalībvalstīm ir noteikts pienākums ieviest tiesību aizsardzības līdzekļus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu privātpersonām viņu tiesību un brīvību ievērošanu jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, ir universāls raksturs, un *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesneši nav izslēgti no to piemērošanas jomas.
- 12 Savukārt no *PPSN* viedokļa, kas sniegts *Krajowa Rada Sądownictwa* (Valsts tieslietu padome) 2023. gada 17. marta sēdē, izriet, ka tiesnesim, kurš lietu izskatīšanai ir norīkots saskaņā ar *SN* likuma 35. panta 3. punktu, nav piešķirtas pārsūdzības tiesības. *PPSN* uzskata, ka *SN* likuma 35. panta 3. punktā paredzētais regulējums ir pilnīgs un neļauj pienācīgi piemērot *Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych* (2001. gada 27. jūlija Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju) normas.
- 13 Precizitātes labad Augstākā tiesa norāda, ka *Krajowa Rada Sądownictwa* (Valsts tieslietu padome) (*KRS*) pēc analogijas pieļauj *PPSN* lēmuma par norīkošanu izskatīt lietas citā palātā pārbaudi. Tomēr saskaņā ar Tiesas judikatūru *KRS* ir persona, kas ir atkarīga no valsts politiskās varas struktūrām (spriedums, 2019. gada 19. novembris, A.K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982; spriedums, 2021. gada 2. marts, A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība), C-824/18, EU:C:2021:153), un turklāt tai nav tiesas statusa.
- 14 Iesniedzējtiesa arī nevar šajā lietā izmantot iespēju izvērtēt *SN* likuma 35. panta 3. punkta atbilstību konstitūcijai, jo atbilstības konstitūcijai pārbaudes ceļš nedarbojas [Tiesas spriedums, 2019. gada 19. novembris, A. K. u. c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 33., 34. punkts); *Sąd Najwyższy* [Augstākā tiesa] spriedums, 2019. gada 5. decembris, III PO 7/18; ECT spriedums, 2021. gada 7. maijs, lieta – 4907/18, *Xero Flor Sp. z o. o. pret Poliju*][.]

- 15 Atsevišķs jautājums ir par to, vai *PPSN* rīkojums, ar kuru tiesnesis tiek norīkots lietu izskatīšanai *IC.SN*, nav pretrunā garantiju mehānismam, kas reglamentēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/88/EK (2003. gada 4. novembris) par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem (OV 2003, L 299, 9. lpp.) 6. panta b) punktā. Šajā jautājumā Tiesa vēl nav izteikusies, lai gan jau parādās pirmie prejudiciālie jautājumi attiecībā uz normām par tiesneša darba laiku (piemēram, lieta C-41/23).
- 16 Valsts tiesībās *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesneša darba laiku nosaka pēc viņa uzdevumu apjoma (līdzīgi kā vispārējās jurisdikcijas tiesas tiesnesim). Valsts tiesību sistēmā ir jāpievērš uzmanība *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) 2009. gada 8. aprīļa Rezolūcijai II PZP 2/09, kurā ir norādītas atšķirības starp uzdevumiem balstītu darba laiku, kas reglamentēts *Kodeks pracy* (Darba kodekss), un tiesnešu darba laiku, kas noteikts pēc uzdevumu apjoma. Tajā ir uzsvērts, ka ar tiesnešu darba laika regulējumu netiek īstenotas direktīvas normas, neieviešot tiesības uz atpūtu, un ka šajā jomā, pamatojoties uz *Kodeks pracy* (Darba kodekss) 5. pantu, ir jāpiemēro šī kodeksa normas. Saskaņā ar Direktīvu 2003/88 arī tiesnešiem ir jābūt nodrošinātam minimālajam garantētajam atpūtas laikam, un viņu darba laiks nedrīkst pārsniegt 48 stundas nedēļā atsaucēs laikposmā. Kopš šīs rezolūcijas pieņemšanas brīža likumdevējs noteikumus par tiesneša darba laiku nav grozījis. Atbilstoši, attiecībā uz tiesnesi piemērojot īpaši paredzētu, uz uzdevumiem balstītu darba laika sistēmas formulu [*Kodeks pracy* (Darba kodekss) 140. pants], var tikt pieņemts un ir jāpieņem, ka tad, ja vēlas uzticēt tiesnesim papildu pienākumus tādā tiesību jomā, kurā viņš nav specializējies, darba devējam (šajā gadījumā *PPSN*) ir jāizvērtē, vai uzdotos jaunos uzdevumus, saglabājoties līdz tam pildītajiem pienākumiem, vispār ir iespējams izpildīt. Šoreiz lietas faktiskajos apstākļos *IPiUS* tiesnešiem jau bija uzticēti uzdevumi uz tuvāko atsaucēs laikposmu un pēc tam, kad viņi bija norīkoti izskatīt lietas *IC.SN*; šādam tiesnesim beigās ir par vienu sesiju vairāk, nekā tiem tiesnešiem, kuri parasti izskata lietas šajā palātā (4 sesijas mēnesī salīdzinājumā ar 3 sesijām mēnesī). Tādējādi faktiska papildu sēdes noturēšana *IC.SN*, neanalizējot ar darba laiku saistītos apstākļus, liecina par Direktīvā 2003/88 ietverto pieļaujamo robežu pārkāpumu.
- 17 Iesniedzējtiesa arī norāda, ka gan *PPSN*, gan *ICSN* priekšsēdētājs, ar kuru rīkojumiem ir izveidots iztiesāšanas sastāvs šajā lietā, tika iecelti tiesnešu amatos *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tādos pašos apstākļos kā lietā, kurā tika pasludināts 2021. gada 6. oktobra spriedums *W. Ż.* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798. Iesniedzējtiesa arī vērš uzmanību uz to, ka 2022. gada 23. septembrī *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) (III CZP 43/22) izdeva rīkojumu (lieta III CZP 43/22) par vēršanos Tiesā ar jautājumu par to, vai Līguma par Eiropas Savienību 2. pants un 6. panta 1. un 3. punkts, kā arī 19. panta 1. punkta otrā daļa, kopsakarā ar Hartas 47. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tāds akts, ar kuru tiek izveidots tiesas sastāvs, – kāds ir *PPSN* rīkojums, – nerada tiesiskas sekas, ja šādi noteikts tiesas sastāvs nav neatkarīga, objektīva un iepriekš tiesību aktos noteikta tiesa Eiropas Savienības tiesību izpratnē, it īpaši ņemot vērā: [a)] ka tādu personu dalība koleģiālajā

sastāvā, kuras ieceltas [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatā tādā veidā, kurš ir acīmredzamā pretrunā valsts tiesību normām par tiesnešu iecelšanu, – kas ir konstatēts valsts augstākās tiesas galīgos nolēmumos, – bet šīs personas veido lielāko daļu tiesas sastāva; b) to, ka tiesas sastāvu iepriekš minētajā veidā nosaka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) priekšsēdētājs, kurš iecelts *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesneša amatā tādos pašos apstākļos, pārkāpjot noteikumus par Augstākās tiesas tiesneša iecelšanu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) priekšsēdētāja amatā. Saskaņā ar faktiskajiem apstākļiem dienā, kad tika pieņemts lēmums lūgt prejudiciālu nolēmumu šajā lietā, šis jautājums Tiesai vēl nebija nosūtīts.

- 18 Atsaucoties uz šī nenosūtītā prejudiciālā jautājuma pamatojumu, iesniedzējtiesa norāda uz *PPSN* un *IC.SN* priekšsēdētāja izvēles problemātiku.
- 19 Saskaņā ar *SN* likuma 15. pantu kandidātus *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) priekšsēdētāja amatam izvēlas kompetentās palātas tiesnešu kopsapulce (turpmāk tekstā – “kopsapulce”). Kopsapulce ir *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) struktūra, un tās sastāvā ietilpst visi tiesneši, kuri veido palātas sastāvu. 2021. gada 29. jūnijā *IC.SN* tiesnešu kopsapulce, kas tika sasaukta, lai izvēlētos *IC.SN* priekšsēdētāja amata kandidātus, ar balsu vairākumu pieņēma rezolūciju par kopsapulces apspriedes atlikšanu līdz brīdim, kad būs pabeigta tiesvedība ES Tiesā izskatīšanā esošajās lietās par Eiropas Komisijas prasību pret Poliju (C-791/19) un prejudiciālā nolēmuma lietās C-487/19 un C-508/19. Kad ar 2021. gada 31. augustu beidzās *IC.SN* priekšsēdētāja pilnvaru termiņš, Polijas Republikas prezidents uzticēja *Izba Cywilna* (Civillietu palāta) vadīšanu *PPSN*. Rezultātā šādi faktiski tika apvienots *PPSN* amats un *IC.SN* priekšsēdētāja amats; *SN* likumā tas nav paredzēts. *SN* likuma 13.a pantā, kopsakarā ar 15. pantu, paredzētās Polijas Republikas prezidenta pilnvaras attiecībā uz *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) priekšsēdētāja pienākumu izpildes uzticēšanu ir konstitucionālā tiesu varas nošķirtības un neatkarības no izpildvaras principa pārkāpuma izpausme (Polijas Republikas Konstitūcijas 173. pants). Konstitūcijas normās, kas reglamentē Republikas prezidenta kompetences apjomu, Republikas prezidentam kā izpildvaras struktūrai nav paredzētas pilnvaras patstāvīgi lemt par to, ka atsevišķi tiesneši ieņemtu amatus, kuri ļautu viņiem īstenot *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) struktūru pilnvaras.
- 20 Neraugoties uz kopsapulces locekļu vairākuma protestu, 2021. gada 7. septembrī *PPSN* kā Polijas Republikas prezidenta norādītā persona sasauca kopsapulci, lai izvēlētos *IC.SN* priekšsēdētāja amata kandidātus. Lūgums atlikt kopsapulces sēdi netika nodots balsošanai. Tiesneši, kas iecelti *SN* tiesnešu amatā pirms 2018. gada, tolaik atteicās piedalīties apspriedēs, kas izraisīja to, ka nebija kvoruma un ka kandidātu ievēlēšanā *IC.SN* priekšsēdētāja amatā piedalījās tikai jaunieceltie tiesneši. Kvoruma neesamība tika novērsta tādējādi, ka *PPSN* lietu izskatīšanai *IC.SN* pārcēla divas personas, kuras iepriekš bija ieceltas tiesnešu amatos *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta) [un] vienu personu, kura iepriekš bija iecelta *Izba Dyscyplinarna* (Disciplinārlietu palāta).

- 21 Tādējādi kandidātu *IC.SN* priekšsēdētāja amatam izvēle tika veikta pretēji *IC.SN* sastāvā esošo tiesnešu vairākuma viedoklim un pārkāpjot noteikumus, kas reglamentē kopsapulces – kura ir *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) struktūra – darbību.
- 22 Tādēļ rodas jautājums, vai, ņemot vērā no Savienības tiesībām izrietošās tiesu autonomijas un tiesnešu neatkarības prasības izpildi, rīkojums par norīkošanu izskatīt lietas citā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātā, un norīkošana konkrētās civillietās, kurās norīkotie tiesneši parasti neizskata lietas, – un šajā ziņā netika pārbaudīta viņu kompetence lietu izskatīšanas darbā, kādu uzņemas personas, kurām ir identisks statuss kā lietā C-487/19, un kuras līdz tam bija virzītas kļūdainā procedūrā, – beigās izraisa tiesas sastāva izveidi, pārkāpjot lietas dalībnieku tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, par ko liecina ne tikai šīs tiesas personu sastāvs, bet arī materiāltehnisko darbību secība (rīkojumu izdošana: par lietas nodošanu izspriešanai, par tiesneša referenta maiņu, par sastāva norīkošanu lietas izskatīšanai).
- 23 Pēc iesniedzējtiesas uzskatiem, tādēļ ir vajadzīga arī atbilde par Savienības tiesību (LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta) interpretāciju, – vai tiesneši, kas iecelti tiesas sastāvā – ņemot vērā [Eiropas] Savienības tiesību pārkāpuma principu un Tiesas un ECT judikatūras *acquis* – var atteikties no tādu darbību veikšanas un izpildes viņiem iedalītās lietās, atzīstot par neesošiem rīkojumus, ar kuriem viņiem ir noteikts pienākums strādāt citā *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) palātā bez viņu piekrišanas; vai arī, neraugoties uz varbūtējiem līdz šim notikušajiem galveno tiesību aizskārumiem un pārkāpumiem, viņiem ir jāsāk lietu izskatīšana, *de facto* neņemot par iespējamo šī nolēmuma – kā nolēmuma, ko tiesa izdevusi sastāvā, kurš izveidots pārkāpjot LES 19. panta 1. punkta otro daļu un Hartas 47. pantu, – apstrīdēšanu.